

Η ΜΑΝΤΙΚΗ ΜΑΝΙΑ: ΨΗΦΙΑΚΟΙ ΧΡΗΣΜΟΙ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΕΣ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

*“ὁ ἄναξ, οὐδὲ τὸ μαντεῖόν ἐστι τὸ ἐν Δελφοῖς,
οὔτε λέγει οὔτε κρύπτει ἀλλὰ σημαίνει”.*
Ηράκλειτος, Β 93

*Ὁ ἄρχοντας, στον οποίο είναι αφιερωμένο το μαντείο των Δελφών,
δεν μιλάει ούτε κρύβει, παρά στέλνει σημάδια.*

Η μαντική μανία είναι η θεϊκή έμπνευση που μας αποκαλύπτει κατά ένα μέρος την αλήθεια. Ειδικά με τον τρόπο που ο Πλάτωνας και ο Πλούταρχος τη χρησιμοποιούν, η λέξη «μανία» ερμηνεύεται ως μια υψηλή συγκινησιακή κατάσταση και συμπεριλαμβάνει όλα τα είδη μεταφοράς, ενθουσιασμού και έμπνευσης (Fontenrose, p. 212). Τα μεγαλύτερα καλά μάς έρχονται από τη μανία, λέει ο Σωκράτης στον Φαίδρο, με την προϋπόθεση ότι είναι θεϊκής προέλευσης. Κι αποκαλεί «μανική» την ανώτερη τέχνη που προβλέπει το μέλλον. (Πλάτωνας, 244a-245c).

Σύμφωνα με μία εκδοχή του μύθου, ο θεός Απόλλωνας έγινε κύριος του μαντείου των Δελφών, αφού σκότωσε τον Πύθωνα, γιο της Γαίας, που ήταν φύλακας του ιερού. Εκεί η πυθία καθισμένη σε ψηλό τρίποδα πάνω από το χάσμα, κατειλημμένη από «πνεύμα ενθουσιαστικό», κατά τον Στράβωνα (Γεωγραφικά, 9-3-5) μεταφέρει στους θνητούς τα λόγια του θεού. Η γλώσσα των χρησμών ακατάληπτη και αινιγματική προκαλεί διφορούμενες ερμηνείες ενεργοποιώντας τη δημιουργική διάδραση του ακροατή.

Έτσι ο Απόλλων, ο θεός που φωτίζει τον κόσμο, ένας θεός επόπτης, ταξιδευτής, θεμελιωτής πόλεων, ένας θεός τεχνίτης, εκδιώκει τα σκοτάδια και καθιστά τον άνθρωπο ικανό να μοιραστεί μια ξεχωριστή σοφία. Ποίηση, έμπνευση, θεϊός ενθουσιασμός, ιερή τρέλα... με αυτόν τον τρόπο γίνονται φανερά τα σημάδια. Το βάρος της ερμηνείας πέφτει στο υποκείμενο, τον εαυτό, που καλείται να γίνει ενσυνείδητος, όπως προτρέπει ένα από τα δελφικά παραγγέλματα (*Γνώθι σαυτόν*).

Στο πλαίσιο της έρευνας που αφορά τις σύγχρονες χωρικές αναπαραστάσεις και τις ποιότητες που προκύπτουν από τη σχέση της αρχιτεκτονικής με την οπτικοακουστική γλώσσα και τις ψηφιακές τεχνολογίες, το εργαστήριο θα διερευνήσει τις χωροχρονικές συνδέσεις αρχαίων και σύγχρονων αφηγήσεων με στόχο μια ανασύνθεση του σώματος του αρχαιοελληνικού χώρου γύρω από το διφορούμενο νόημα ενός χρησμού.

Εκλαμβάνοντας τον χώρο ως σώμα που αφηγείται οι συμμετέχοντες θα κληθούν να διαδράσουν με αυτόν μέσα από μια παραλληλία: την αφαιρετική προσέγγιση του λόγου της πυθίας και την απόδοση του χωρικού αποτυπώματος ενός χρησμού, που επιτυγχάνεται μέσω των ψηφιακών αναπαραστάσεων.

Μέσα από αυτή την πειραματική χαρτογράφηση του χώρου-σώματος θα παραχθεί ένα ψηφιακό έργο-αποτύπωμα-ερμηνεία του χρησμού και μιας σύγχρονης εκδοχής της «μαντικής μανίας» ως ανάμνησης του παρελθόντος, κατανόησης του παρόντος και πρόβλεψης του μέλλοντος.

Αναφορές:

Ηράκλειτος. *Περί φύσεως*, Β. ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ, 93.

http://www.greeklanguage.gr/digitalResources/ancient_greek/anthology/literature/browse.html?text_id=123

Fontenrose, J. (1978) *The Delphic Oracle*. USA: University of California Press.

Πλάτωνας. Φαίδρος, 244a-245c.

http://www.greeklanguage.gr/greekLang/ancient_greek/tools/corpora/anthology/content.html?t=553&m=1

Στράβωνας. Γεωγραφικά, βιβλίο Θ.3.5.

<https://el.wikisource.org/wiki/Γεωγραφικά/Θ>

ΧΡΟΝΟΣ / ΤΟΠΟΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

Σάββατο 16 Ιουλίου – Κυριακή 24 Ιουλίου 2016, Δελφοί.

ΣΕ ΠΟΙΟΝ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Το εργαστήριο απευθύνεται σε φοιτητές Αρχιτεκτονικών Σχολών (3ο-5ο έτος), σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και σε νέους αρχιτέκτονες.

Οι συμμετέχοντες θα επιλεγούν βάσει βιογραφικού/portfolio.

(Μέγιστος αριθμός 20)

ΔΙΑΜΟΝΗ & ΚΟΣΤΟΣ

Το εργαστήριο θα πραγματοποιηθεί στο Γυμνάσιο Δελφών. Στο κόστος συμμετοχής (200€) περιλαμβάνεται η εγγραφή στο εργαστήριο, η διαμονή-διατροφή καθώς και η παρακολούθηση των εκδηλώσεων και ομιλιών του ANIMART. Αναλυτικές πληροφορίες στο <http://animartgreece.eu/2016/gr/>

ΑΙΤΗΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Αποστολή αίτησης ενδιαφέροντος (σύντομο βιογραφικό έκτασης 150 λέξεων και δείγμα εργασιών, σε μορφή δύο σελίδων A4/αρχείο .pdf) στο lecad@arch.uth.gr μέχρι τις 27 Ιουνίου 2016.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Επικοινωνίας και Οπτικοακουστικής Τεκμηρίωσης (ΕΠΕΟΤ) / Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών / Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας σε συνεργασία με την ANIMART.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Σπύρος Παπαδόπουλος, Αρχιτέκτονας-Σκηνοθέτης, Καθηγητής ΠΘ

ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Αβροκώμη Ζαβιτσάνου, Αρχιτέκτονας

Μαρία Λούκου, Εικαστικός

Έλενα Μάντζαρη, Γλωσσολόγος